

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

8. februar 2024*

»Appel – økonomisk og monetær politik – tilsyn med kreditinstitutter – forordning (EU) nr. 1024/2013 – specifikke tilsynsopgaver, der overdrages til Den Europæiske Centralbank (ECB) – inddragelse af tilladelse – annulationssøgsmål – afvisning – en parts repræsentation – fuldmagt meddelt advokat – repræsentant ikke lovligt meddelt fuldmagt«

I sag C-256/22 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 12. april 2022,

Pilatus Bank plc, Ta'Xbiex (Malta), ved Rechtsanwalt O. Behrends

appellant,

de øvrige parter i appelsagen:

Pilatus Holding ltd.,

sagsøger i første instans,

Den Europæiske Centralbank (ECB) ved E. Koupepidou, M. Puidokas og E. Yoo, som befuldmægtigede,

sagsøgt i første instans,

Europa-Kommissionen først ved A. Nijenhuis, A. Steiblyté og D. Triantafyllou, derefter ved A. Steiblyté og D. Triantafyllou, som befuldmægtigede,

intervenient i første instans,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Prechal, og dommerne F. Biltgen, N. Wahl (refererende dommer), J. Passer og M.L. Arastey Sahún,

generaladvokat: J. Kokott,

* Processprog: engelsk.

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 25. maj 2023,

afsagt følgende

Dom

- 1 Med appellen har Pilatus Bank plc nedlagt påstand om ophævelse af dom afsagt af Den Europæiske Unions Ret den 2. februar 2022, Pilatus Bank og Pilatus Holding mod ECB (T-27/19, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2022:46), hvorved Retten frifandt Den Europæiske Centralbank (ECB) i søgsmålet til prøvelse af ECB's afgørelse af 2. november 2018 om inddragelse af appellants tilladelse vedrørende adgangen til at udøve virksomhed som kreditinstitut (herefter »den omtvistede afgørelse«).

Retsforskrifter

- 2 Artikel 4 i Rådets forordning (EU) nr. 1024/2013 af 15. oktober 2013 om overdragelse af specifikke opgaver til Den Europæiske Centralbank i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter (EUT 2013, L 287, s. 63) definerer de opgaver, der overdrages til ECB, og bestemmer i stk. 1, litra a):

»ECB har inden for rammerne af artikel 6 og i overensstemmelse med stk. 3 i denne artikel enekompetence til med henblik på tilsyn at udføre følgende opgaver i forbindelse med alle de kreditinstitutter, der er etableret i de deltagende medlemsstater:

- a) at meddele kreditinstitutter tilladelse og at inddrage kreditinstitutters tilladelser med forbehold af artikel 14.«

- 3 Forordningens artikel 6 med overskriften »Samarbejde inden for [den fælles tilsynsmekanisme (FTM)]« bestemmer:

»1. ECB udfører sine opgaver inden for en fælles tilsynsmekanisme, som omfatter ECB og de kompetente nationale myndigheder. ECB er ansvarlig for FTM's effektive og konsekvente virkemåde.

[...]

4. I forbindelse med de opgaver, der er defineret i artikel 4, med undtagelse af stk. 1, litra a) og c), varetager ECB de i stk. 5 i denne artikel fastsatte ansvarsområder og de kompetente nationale myndigheder de i stk. 6 i denne artikel fastsatte ansvarsområder inden for den ramme og med forbehold af de procedurer, der er omhandlet i stk. 7 i denne artikel, med hensyn til tilsynet med

følgende kreditinstitutter, finansielle holdingselskaber eller blandede finansielle holdingselskaber eller med i deltagende medlemsstater etablerede filialer af kreditinstitutter, der er etableret i ikkedeltagende medlemsstater:

- de institutter, selskaber eller filialer, der er mindre signifikante på et konsolideret grundlag, på det højeste konsolideringsniveau i de deltagende medlemsstater eller individuelt i det særlige tilfælde med i deltagende medlemsstater etablerede filialer af kreditinstitutter, der er etableret i ikkedeltagende medlemsstater. Betydningen skal vurderes på grundlag af følgende kriterier:
 - i) størrelse
 - ii) betydning for Unionens eller en deltagende medlemsstats økonomi
 - iii) grænseoverskridende aktiviteter betydning.

For så vidt angår første afsnit skal et kreditinstitut eller finansielt holdingselskab eller blandet finansielt holdingselskab ikke anses for værende mindre signifikant, medmindre dette begrundes af særlige omstændigheder, der specifikt angives i metoden, hvis en af følgende betingelser er opfyldt:

- i) den samlede værdi af instituttets eller selskabets aktiver overstiger 30 mia. EUR
- ii) de samlede aktiver i forhold til [bruttonationalproduktet (BNP)] i den deltagende medlemsstat, hvor instituttet eller selskabet er etableret, overstiger 20%, medmindre den samlede værdi af aktiverne er under 5 mia. EUR
- iii) efter meddelelse fra sin kompetente nationale myndighed om, at denne anser et institut for at være af stor betydning for den indenlandske økonomi, træffer ECB en afgørelse, som bekræfter denne betydning, efter at ECB har foretaget en omfattende vurdering af det pågældende institut, herunder af balancen.

ECB kan også på eget initiativ anse et institut for at være af stor betydning, hvis det har etableret bankdatterselskaber i mere end én deltagende medlemsstat, og dets grænseoverskridende aktiver eller passiver udgør en betydelig del af dets samlede aktiver eller passiver med forbehold af de betingelser, der er fastsat i metoden.

De institutter, selskaber eller filialer, for hvilke der er blevet anmodet om eller modtaget direkte offentlig finansiell støtte fra [den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet (EFSF)] eller [den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM)], anses ikke som værende mindre signifikante.

Uanset de foregående afsnit udfører ECB de opgaver, som overdrages til den ved denne forordning, vedrørende de tre mest signifikante kreditinstitutter i hver af de deltagende medlemsstater, medmindre dette begrundes af særlige omstændigheder.

[...]

6. Med forbehold af stk. 5 i denne artikel skal de kompetente nationale myndigheder udføre og være ansvarlige for de opgaver, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b), d)-g) og i), og træffe alle relevante tilsynsafgørelser med hensyn til de kreditinstitutter, der er omhandlet i stk. 4, første afsnit, i denne artikel inden for den ramme og med forbehold af de procedurer, der er omhandlet i stk. 7 i denne artikel.

Uden at dette berører artikel 10-13, bevarer de kompetente og udpegede nationale myndigheder i overensstemmelse med national lovgivning beføjelser til at indhente oplysninger fra kreditinstitutter, holdingselskaber, blandede holdingselskaber og virksomheder, der indgår i et kreditinstituts konsoliderede finansielle situation, og foretage inspektionsbesøg i de pågældende kreditinstitutter, holdingselskaber, blandede holdingselskaber og virksomheder. De kompetente nationale myndigheder orienterer i overensstemmelse med den i stk. 7 i denne artikel fastsatte ramme ECB om de foranstaltninger, der er truffet i medfør af dette stykke, og koordinerer nøje disse foranstaltninger med ECB.

De kompetente nationale myndigheder aflægger med regelmæssige mellemrum beretning til ECB om udførelsen af aktiviteter i henhold til denne artikel.

[...]«

- 4 Artikel 14 i forordning nr. 1024/2013 med overskriften »Tilladelse« fastsætter i stk. 5:

»Med forbehold af stk. 6 kan ECB på eget initiativ inddrage tilladelsen i de tilfælde, der er fastsat i den relevante EU-ret, efter høringer med den kompetente nationale myndighed i den deltagende medlemsstat, hvor kreditinstituttet er etableret, eller på forslag fra en sådan kompetent national myndighed. Disse høringer sikrer navnlig, at ECB inden beslutningen om inddragelse giver de nationale myndigheder tilstrækkelig tid til at træffe afgørelse om de nødvendige afhjælpende tiltag, herunder mulige afviklingsforanstaltninger, og tager dem i betragtning.

Hvis den kompetente nationale myndighed, som har foreslået tilladelsen i henhold til stk. 1, er af den opfattelse, at tilladelsen skal inddrages i henhold til relevant national lovgivning, fremsender denne et forslag til ECB herom. ECB træffer i så fald afgørelse om den foreslåede inddragelse, idet den fuldt ud tager hensyn til den begrundelse for inddragelse, som den kompetente nationale myndighed har forelagt.«

Sagens baggrund

- 5 Appellanten, Pilatus Bank, og Pilatus Holding Ltd., som var den anden sagsøger i sagen for Retten, er henholdsvis et »mindre signifikant« kreditinstitut som omhandlet i artikel 6, stk. 4, i forordning nr. 1024/2013, der er etableret i Malta, og som er underlagt direkte tilsyn af Malta Financial Services Authority (det maltesiske finanstilsyn, Malta) (herefter »MFSA«), som er »den kompetente nationale myndighed« som omhandlet i denne forordnings artikel 2, nr. 2), og den direkte majoritetsaktionær i dette kreditinstitut.
- 6 Ali Sadr Hasheminejad, som var aktionær i appellanten og indirekte ejer af 100% af kapitalen og af stemmerettigheder, blev anholdt i De Forenede Stater på baggrund af seks sigtelser med tilknytning til hans formodede deltagelse i en ordning, hvorved ca. 115 mio. amerikanske dollars (USD) (ca. 108 mio. EUR), der blev betalt til finansiering af et projekt i Venezuela, blev omdirigeret til fordel for iranske personer og virksomheder.
- 7 Efter sigtelsen af Ali Sadr Hasheminejad i De Forenede Stater modtog appellanten bl.a. anmodninger om hævnning af indskud for et samlet beløb på 51,4 mio. EUR, svarende til ca. 40% af de indskud, der fremgik af selskabets balance.
- 8 I denne sammenhæng vedtog MFSA tre instrukser vedrørende appellanten.

- 9 Den 21. marts 2018 vedtog MFSA en instruks om inddragelse eller suspension af stemmerettighederne, hvorved MFSA navnlig bestemte, at Ali Sadr Hasheminejad med øjeblikkelig virkning skulle afskediges fra sin stilling som appellants direktør og fratages alle sine øvrige funktioner som beslutningstager i dette selskab, at Ali Sadr Hasheminejads udøvelse af sine stemmerettigheder skulle suspenderes, og at han skulle afholde sig fra enhver juridisk eller retslig repræsentation af appellanten.
- 10 Samme dag vedtog MFSA ligeledes en instruks om moratorium, hvorved MFSA pålagde appellanten ikke at gennemføre nogen banktransaktioner, navnlig dennes aktionærers og bestyrelsesmedlemmers hævninger og indskud.
- 11 Den 22. marts 2018 vedtog MFSA en instruks om udpegelse af en kompetent person med mandat til – i henhold til denne udpegelse – at »assume all the powers, functions and duties of the Bank in respect of all assets, whether exercisable by the Bank in general meeting or by the Board of Directors or by any other person, including the legal and judicial representation of the Bank to the exclusion of the Bank and any other person« (herefter »den kompetente person«).
- 12 Den 29. juni 2018 foreslog MFSA ECB at inddrage appellants tilladelse til at udøve virksomhed som kreditinstitut i henhold til artikel 14, stk. 5, i forordning nr. 1024/2013.
- 13 Den 2. august 2018 forelagde MFSA ECB et revideret forslag om inddragelse af appellants tilladelse vedrørende adgangen til at udøve virksomhed som kreditinstitut.
- 14 Under den administrative procedure for inddragelse af tilladelse gav appellants bestyrelse fuldmagt til en advokat, som rettede henvendelse til ECB.
- 15 Ved skrivelse af 31. august 2018 opfordrede ECB appellanten til at fremsætte sine bemærkninger vedrørende det reviderede forslag til afgørelse om inddragelse af tilladelse inden for en frist på fem arbejdsdage fra datoen for modtagelsen af denne skrivelse.
- 16 Efter at have fået to forlængelser af denne frist for høring og aktindsigt i sagsakterne vedrørende den administrative procedure fremsendte appellanten den 21. september 2018 gennem sin advokat, som dens bestyrelse havde meddelt fuldmagt, sine bemærkninger vedrørende det reviderede forslag til afgørelse om inddragelse af tilladelse, hvor appellanten gav udtryk for ledelsens og aktionærernes modstand mod dette forslag.
- 17 Den 2. november 2018 vedtog ECB i medfør af artikel 4, stk. 1, litra a), og artikel 14, stk. 5, i forordning nr. 1024/2013 den omtvistede afgørelse.

Sagen for Retten og den appellerede dom

- 18 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 15. januar 2019 anlagde Pilatus Bank og Pilatus Holding gennem den advokat, som bestyrelsen i Pilatus Bank og direktøren i Pilatus Holding havde meddelt fuldmagt, et annulationsøgsmål til prøvelse af den omtvistede afgørelse.
- 19 Ved afgørelse af 17. maj 2019 fik Europa-Kommissionen tilladelse til at intervenere til støtte for ECB's påstande.
- 20 I den appellerede dom frifandt Retten ECB i søgsmålet til prøvelse af den omtvistede afgørelse.

- 21 Hvad for det første angår formaliteten afviste Retten søgsmålet, i det omfang det var anlagt af Pilatus Holding, og for så vidt som denne enhed ikke i egenskab af aktionær i appellanten var umiddelbart berørt af den omtvistede afgørelse.
- 22 Hvad for det andet angår realiteten gav Retten ikke appellanten medhold i de 11 af denne fremsatte anbringender.

Retsforhandlingerne for Domstolen og parternes påstande

- 23 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 12. april 2022 har appellanten gennem samme advokat som i første instans iværksat nærværende appel.
- 24 Ved sin appel har appellanten nedlagt følgende påstande:
- Den appellerede dom ophæves.
 - I henhold til artikel 264 TEUF annulleres den omtvistede afgørelse.
 - Sagen hjemvises til Retten, for at denne kan træffe afgørelse i annulationssøgsmålet, i det omfang Domstolen ikke er i stand til at træffe afgørelse om sagens realitet.
 - ECB tilpligtes at betale sagsomkostningerne i forbindelse med appelsagen og sagen for Retten.
- 25 ECB har nedlagt følgende påstande:
- Appellen afvises delvis og forkastes delvis som ugrundet.
 - Subsidiært forkastes appellen som ugrundet i det hele.
 - Under alle omstændigheder tilpligtes appellanten at betale samtlige sagsomkostninger.
- 26 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:
- Appellen forkastes som værende uden grundlag.
 - Appellanten tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Om anmodningen om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del

- 27 Ved processkrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 27. juni 2023 har ECB anmodet om, at retsforhandlingernes mundtlige del genåbnes i henhold til artikel 83 i Domstolens procesreglement.
- 28 Til støtte for anmodningen har ECB anført, at den ønsker at fremlægge nye faktuelle forhold, der i lyset af de seneste begivenheder, dvs. generaladvokatens forslag til afgørelse af 25. maj 2023, kan udgøre et afgørende element for Domstolens afgørelse. Det fremgår af forslaget til afgørelse, at generaladvokaten er af den opfattelse, at instrukserne vedrørende appellanten vedtaget af MFSA i marts 2018 er »forberedende retsakter« i den sammensatte administrative procedure, der førte til ECB's vedtagelse af afgørelsen om inddragelse af tilladelse, og at de uregelmæssigheder, som disse

instrukser er behæftet med, derved kan tilregnes ECB og »forurener« afgørelsen om inddragelse af tilladelse vedtaget af denne sidstnævnte. ECB fremlægger faktuelle forhold for at godtgøre, at de nævnte instrukser er blevet anfægtet ved de maltesiske domstole.

- 29 I denne henseende bemærkes for det første, at der i statuten for Den Europæiske Unions Domstol og i Domstolens procesreglement ikke er fastsat en mulighed for, at de berørte personer, der er omfattet af denne stats artikel 23, kan afgive indlæg som svar på generaladvokatens forslag til afgørelse (dom af 9.6.2022, *Préfet du Gers og Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).
- 30 For det andet skal generaladvokaten i medfør af artikel 252, stk. 2, TEUF fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af de sager, der i overensstemmelse med statuten for Den Europæiske Unions Domstol kræver dennes deltagelse. Der er således ikke tale om en udtalelse rettet til dommere eller parter, som hidrører fra en myndighed uden for Domstolen, men om en selvstændig og begrundet udtalelse, som fremsættes offentligt af et medlem af selv samme institution. På denne baggrund kan generaladvokatens forslag til afgørelse ikke drøftes af parterne. Domstolen er i øvrigt hverken bundet af disse forslag til afgørelse eller af den begrundelse, hvorpå generaladvokaten har støttet disse. En parts uenighed med generaladvokatens forslag til afgørelse, uanset hvilke spørgsmål der undersøges heri, kan følgelig ikke i sig selv udgøre et forhold, som kan begrunde genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del (dom af 9.6.2022, *Préfet du Gers og Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).
- 31 Når dette er sagt, kan Domstolen i overensstemmelse med procesreglementets artikel 83 ganske vist til enhver tid efter at have hørt generaladvokaten ved kendelse bestemme, at retsforhandlingernes mundtlige del skal åbnes eller genåbnes, bl.a. hvis den finder, at sagen er utilstrækkeligt oplyst, eller såfremt en part, efter at denne del af retsforhandlingerne er afsluttet, er fremkommet med nye oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som kan have afgørende betydning for Domstolens afgørelse.
- 32 I den foreliggende sag finder Domstolen imidlertid, at den råder over alle de oplysninger, der er nødvendige for at træffe afgørelse, og at de forhold, der er påberåbt af ECB til støtte for dennes anmodning om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del, ikke udgør nye faktiske omstændigheder, der kan have betydning for den afgørelse, Domstolen således skal træffe.
- 33 På denne baggrund finder Domstolen efter at have hørt generaladvokaten, at det er ufornuddent at genåbne retsforhandlingernes mundtlige del.

Om appellen

- 34 Det bemærkes indledningsvis, at ifølge fast retspraksis kan enhver omstændighed, der vedrører spørgsmålet om, hvorvidt et annullationssøgsmaal, der er anlagt for Retten, kan antages til realitetsbehandling, udgøre et anbringende om ufravigelige procesforudsætninger, som Domstolen inden for rammerne af en appelsag er forpligtet til at tage under påkendelse af egen drift (dom af 23.4.2009, *Sahlstedt m.fl. mod Kommissionen*, C-362/06 P, EU:C:2009:243, præmis 21-23, og af 6.7.2023, *Julien mod Rådet*, C-285/22 P, EU:C:2023:551, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

- 35 Det følger af artikel 19 i statuttten for Den Europæiske Unions Domstol, som i henhold til denne statuts artikel 53, stk. 1, finder anvendelse for Retten, at juridiske personer såsom appellantten for at have søgsmålskompetence for Unionens retsinstanser skal være repræsenteret af en advokat, der har beskikkelse i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde af 2. maj 1992 (EFT 1994, L 1, s. 3).
- 36 Det forhold, at en juridisk person lader sig repræsentere ved en advokat, og navnlig spørgsmålet om, hvorvidt advokatens fuldmagt til at anlægge sag ved Retten er forskriftmæssig, er blandt de hensyn om ufravigelige procesforudsætninger, som Domstolen er forpligtet til at behandle ex officio i forbindelse med en appel.
- 37 Hvad angår fuldmagten givet til en advokat af sådanne personer fastsætter artikel 51, stk. 3, i Rettens procesreglement, at advokaterne, når den part, de repræsenterer, er en privat juridisk person, til Justitskontoret skal indlevere en fuldmagt udstedt af denne private juridiske person. Til forskel fra den udgave af procesreglementet, der fandt anvendelse før den 1. juli 2015, fastsætter denne bestemmelse ikke en forpligtelse til, at en sådan person skal fremlægge bevis for, at advokaten lovligt er meddelt fuldmagten af en repræsentant, der havde bemyndigelse hertil.
- 38 Domstolen har imidlertid allerede fastslået, at den omstændighed, at denne artikel 51, stk. 3, ikke foreskriver en sådan forpligtelse, ikke fritager Retten fra at efterprøve, om det pågældende mandat er lovligt, hvis dette anfægtes. Den omstændighed, at en sagsøger på tidspunktet for sagens anlæggelse ikke skal fremlægge dette bevis, påvirker nemlig ikke denne parts pligt til lovligt at have givet advokaten mandatet til at anlægge et søgsmål. Det forhold, at beviskravene på tidspunktet for sagens anlæggelse er lettede, har ikke indvirkning på den materielle betingelse om, at sagsøgere skal være behørigt repræsenterede af deres advokater. Såfremt det anfægtes, at et mandat, som en part har givet sin advokat, er lovligt, skal denne part følgelig godtgøre mandatets lovlighed (dom af 21.9.2023, China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products m.fl. mod Kommissionen, C-478/21 P, EU:C:2023:685, præmis 93 og den deri nævnte retspraksis).
- 39 Retten er ligeledes forpligtet til ex officio at efterprøve, om den pågældende fuldmagt er lovlig, og bl.a. den omstændighed, om fuldmagten lovligt blev meddelt af den pågældende juridiske persons repræsentant med beføjelse hertil, når en sådan fuldmagt er åbenbart ulovlig, eller der foreligger oplysninger, der kan rejse alvorlig tvivl om fuldmagts lovlighed.
- 40 I den foreliggende sag er der flere omstændigheder, som burde have foranlediget Retten til at rejse alvorlige tvivl om lovligheden af den af appellantten meddelte fuldmagt til advokaten.
- 41 For det første var de faktiske omstændigheder, der førte til anlæggelsen af søgsmålet ved Retten, og ordlyden af repræsentationsfuldmagten givet af appellantens bestyrelse til den advokat, der anlagde dette søgsmål, således af en sådan art, at der kunne rejses alvorlige tvivl om denne fuldmagts lovlighed.
- 42 MFSA's udpegelse af den kompetente person og den omstændighed, at denne kompetente person havde til opgave at varetage »the legal and judicial representation of the Bank to the exclusion of the Bank and any other person«, har således kunnet give anledning til alvorlige tvivl med hensyn til appellantens bestyrelses evne til at forpligte appellantten i et søgsmål og meddele en advokat fuldmagt i denne henseende.

- 43 Ordlyden af repræsentationsfuldmagten meddelt advokaten kunne ligeledes forstærke sådanne tvivl. Medlemmerne af appellantens bestyrelse henviste i denne fuldmagt således til, at MFSA den 22. marts 2018 havde udpeget den kompetente person, og at den til denne havde givet visse beføjelser, og de præciserede, at »de kompetente domstole skal afgøre, hvilke personer der er bemyndigede til at repræsentere [appellanten] i den pågældende sammenhæng. Bestyrelsens medlemmer påtager sig ikke noget personligt ansvar«. Disse udsagn indikerer, at de personer, der underskrev fuldmagten, selv havde tvivl om, hvorvidt de havde evne til at meddele en sådan fuldmagt, og udgør en klar og udtrykkelig opfordring til at efterprøve, om de faktisk havde evne hertil.
- 44 Selv om sagen ved Retten for det andet havde til formål at opnå annulatio af afgørelsen om inddragelse af tilladelse, angik visse af de argumenter, som appellanten fremførte til støtte for søgsmålet, og navnlig dem, der blev fremført til støtte for det tiende anbringende, repræsentation af appellanten og havde til formål at godtgøre, at ECB havde frtaget appellanten muligheden for en effektiv repræsentation.
- 45 Sådanne argumenter var ligeledes af en sådan art, at de under sagen for Retten kunne rejse alvorlige tvivl om lovligheden af repræsentationsfuldmagten meddelt appellants advokat. Den omstændighed, at salærerne debiteret af appellants advokat ikke kunne betales, kunne nemlig indikere, at det organ, som havde meddelt advokaten fuldmagt, ikke havde kompetence til at foretage denne betaling, og at det ikke havde kompetence til at forpligte denne i et søgsmål og give fuldmagt i denne henseende.
- 46 Under disse omstændigheder og uafhængigt af, om der er grundlag for disse argumenter, skulle Retten ex officio have krævet bevis for, at advokaten, der repræsenterede appellanten, lovligt var meddelt fuldmagt hertil, og at fuldmagten var blevet givet af en repræsentant med bemyndigelse hertil.
- 47 Det følger af ovenstående betragtninger, at Retten begik en retlig fejl ved ikke ex officio at foretage efterprøvelse af lovligheden af fuldmagten meddelt af appellants bestyrelse til appellants advokat.
- 48 En sådan åbenbar fejl skal medføre en ophævelse af den appellerede dom, uden at det er nødvendigt at tage stilling til de anbringender, som appellanten har fremført.
- 49 I henhold til artikel 61, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol kan Domstolen, når den ophæver den af Retten truffe afgørelse, selv træffe endelig afgørelse, hvis sagen er moden til påkendelse.
- 50 Dette er tilfældet i den foreliggende sag. Idet Domstolen har opfordret parterne til at tage stilling til formaliteten af søgsmålet for Retten, og navnlig lovligheden af repræsentationsfuldmagten meddelt af appellants bestyrelse, råder Domstolen således over alle de nødvendige oplysninger for at træffe afgørelse om sags formalitet.
- 51 Appellanten har under henvisning til dom fra Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (appeldomstol (én dommer), Malta) af 5. november 2018 i sag nr. 6/2017 (Heikki Niemelä m.fl. mod Maltese financial services authority) gjort gældende, at til trods for udpegelsen af den kompetente person havde dens bestyrelse stadig beføjelse til at repræsentere den i retssager og med henblik herpå at meddele en advokat fuldmagt.

- 52 Den eneste virkning af udpegelsen af den kompetente person var således, at varetagelsen af bankens aktiver og forvaltning af bankens virksomhed blev overgivet til denne person uden dog at give vedkommende evne til at repræsentere denne bank i en retssag om anfægtelse af afgørelser, der er bindende for banken. Det er i denne henseende uden betydning, at sådanne afgørelser ligeledes kan påvirke de aktiver og den virksomhed, som den kompetente person forvalter.
- 53 Appellanten har ligeledes fremhævet, at dom af 5. november 2019, ECB m.fl. mod Trasta Komercbanka m.fl. (C-663/17 P, C-665/17 P og C-669/17 P, herefter »Trasta Komercbanka-dommen«, EU:C:2019:923) og generaladvokatens forslag til afgørelse i samme sag bekræfter, at spørgsmålet om repræsentation hovedsageligt afgøres efter national ret, og at Rettens konstatering i denne henseende er bindende, medmindre en part godtgør, at den udgør en urigtig gengivelse af de faktiske omstændigheder. Ifølge maltesisk ret er bankens repræsentation ikke omfattet af den kompetente persons beføjelser, selv om denne er ansvarlig for bankens aktiviteter eller dens aktiver.
- 54 ECB har anført, at repræsentationen af en juridisk person, der er etableret som et selskab, er reguleret af lex incorporationis, og at maltesisk ret således som fortolket i dom fra Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (appeldomstol (én dommer)) af 5. november 2018 i sag nr. 6/2017 (Heikki Niemelä m.fl mod Maltese financial services authority) i det foreliggende tilfælde begrænser den kompetente persons beføjelse til at repræsentere appellanten til de særlige omstændigheder, der er omhandlet i national ret, på grundlag af hvilke den kompetente person er blevet udpeget, bl.a. for så vidt angår spørgsmål vedrørende aktiver og forvaltning af virksomhed, og bibeholder derved bestyrelsens residuelle rettigheder.
- 55 ECB har ligeledes anført, at fuldmagten givet af appellants bestyrelse kun omfatter repræsentation i reguleringsmæssige spørgsmål uden udtrykkeligt at nævne repræsentation ved domstolene.
- 56 I denne henseende, og således som Domstolen allerede har anført i nærværende doms præmis 35, følger det af artikel 19 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, som i henhold til denne stats artikel 53, stk. 1, finder anvendelse for Retten, at juridiske personer såsom appellanten for at have søgsmålskompetence for Unionens retsinstanser skal være repræsenteret af en advokat, der har beskikkelse i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.
- 57 Henset til dette krav for juridiske personer om at være repræsenteret af en advokat, der har beskikkelse i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, er antagelse til realitetsbehandling af et annulationsøgsmål anlagt af en sådan person og på grundlag af artikel 263 TEUF betinget af, at det godtgøres, at den berørte person faktisk har truffet beslutningen om at anlægge sagen, og at de advokater, som hævder at repræsentere denne person, faktisk har fået fuldmagt hertil (jf. i denne retning Trasta Komercbanka-dommen, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).
- 58 Det er netop for at sikre, at dette er tilfældet, at artikel 51, stk. 3, i Rettens procesreglement bestemmer, at advokaterne, når den part, de repræsenterer, er en privat juridisk person, skal indlevere en fuldmagt udstedt af denne private juridiske person til Rettens Justitskontor, idet manglende indlevering af en sådan fuldmagt i overensstemmelse med denne artikels stk. 4 kan medføre, at stævningen afvises (Trasta Komercbanka-dommen, præmis 57).

- 59 Når der er tale om et kreditinstitut, der som appellanten er stiftet som en juridisk person i henhold til en medlemsstats lovgivning, er det – når der ikke findes EU-retlige bestemmelser på området – efter denne lovgivning, at det skal afgøres, hvilke af denne juridiske persons organer der har beføjelse til træffe de beslutninger, som er omhandlet i nærværende doms præmis 57 og 58 (Trasta Komercbanka-dommen, præmis 58).
- 60 Det må i den foreliggende sag fastslås, at henset til den kompetente persons fuldmagt og bl.a. den omstændighed, at det påhvilede denne at »assume all the powers, functions and duties of the Bank in respect of all assets, whether exercisable by the Bank in general meeting or by the Board of Directors or by any other person, including the legal and judicial representation of the Bank to the exclusion of the Bank and any other person«, var appellantens bestyrelse ikke længere bemyndiget til at sikre repræsentationen af appellanten og havde ikke længere kompetence til at meddele en advokat fuldmagt med henblik herpå.
- 61 Appellantens bestyrelses kompetence til at repræsentere appellanten og meddele en advokat fuldmagt med henblik herpå kan desuden ikke støttes på Trasta Komercbanka-dommen.
- 62 Denne dom vedrører nemlig forpligtelsen til – for Unionens retsinstanser – ikke at tage hensyn til tilbagekaldelsen af en fuldmagt, som er meddelt en parts repræsentant, når denne tilbagekaldelse tilsidesætter denne parts ret til en effektiv domstolsbeskyttelse. Denne forpligtelse gælder imidlertid kun for Unionens retsinstanser under visse afgrænsede omstændigheder.
- 63 Som det fremgår af Trasta Komercbanka-dommens præmis 60-62, har Domstolen fastslået, at kreditinstituttet Trasta Komercbankas ret til effektive retsmidler fulgte af den omstændighed, at likvidator udpeget efter inddragelsen af tilladelse og det forhold, at dette institut blev taget under likvidation, var en interessekonflikt. Domstolen bemærkede, at likvidator, som havde til opgave endeligt at afvikle nævnte kreditinstitut, var blevet udpeget på forslag fra en kompetent national myndighed, hvilken på et hvilket som helst tidspunkt kunne kræve tilbagekaldelse heraf. Domstolen var følgelig af den opfattelse, at der forelå en risiko for, at denne likvidator afstår fra i forbindelse med en retssag at anfægte afgørelsen om inddragelse af samme kreditinstituts tilladelse, som var blevet vedtaget af ECB på forslag fra denne myndighed, og som havde ført til, at det trådte i likvidation. Domstolen udledte heraf i denne doms præmis 78, at fuldmagten meddelt af Trasta Komercbankas tidligere ledende organer til den advokat, som anlagde søgsmålet til prøvelse af denne afgørelse, tilsidesatte dette kreditinstituts ret til en effektiv domstolsbeskyttelse, og at ved at tage hensyn til denne tilbagekaldelse havde Retten begået en retlig fejl.
- 64 I den foreliggende sag adskiller den af MFSA udpegede kompetente persons fuldmagt sig væsentligt fra den, der var meddelt likvidator, således som beskrevet i Trasta Komercbanka-dommens præmis 72, idet denne likvidators eneste mål var at opkræve tilgodehavender, afhænde aktiver og opfylde kreditorernes tilgodehavender med henblik på at bringe det pågældende kreditinstituts virksomhed fuldstændigt til ophør.
- 65 Endvidere har appellantens ikke fremlagt oplysninger vedrørende den kompetente persons fuldmagt eller vedrørende de betingelser, hvorunder vedkommende udøver denne fuldmagt, der indikerer, at denne person retligt eller faktisk var i en interessekonflikt. Navnlig følger det på ingen måde af ordlyden af nævnte fuldmagt, som er omhandlet i nærværende doms præmis 60, at den kompetente person ikke repræsenterer bankens interesser.

- 66 På samme måde er den omstændighed, at den kompetente person er udpeget af den kompetente national myndighed, som for ECB har fremlagt forslaget til inddragelse af tilladelse, ikke i selv tilstrækkelig til at fastslå, at der foreligger en interessekonflikt.
- 67 Hvad angår rækkevidden af den dom, der er omhandlet i nærværende doms præmis 51, bemærkes for det første, at denne dom ikke vedrørte appellanten, men et andet maltesisk kreditinstitut, med hensyn til hvilket MFSA havde udpeget en kompetent person.
- 68 For det andet bekræftede Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (appeldomstol (én dommer)) i denne dom, at bestyrelsesmedlemmer i et kreditinstitut ikke fratages alle deres beføjelser som følge af udpegelsen af den kompetente person. De bevarer således deres beføjelse til på vegne af kreditinstituttet at kræve tilbagekaldelse af en række tilsynsafgørelser truffet af MFSA som kompetent national myndighed og bl.a. afgørelsen om udpegelsen af den kompetente person.
- 69 Det følger dog ikke af denne dom, at bestyrelsesmedlemmerne i et kreditinstitut, når den kompetente person er blevet udpeget, og der er givet denne fuldmagt til bl.a. repræsentation ved domstolene, fortsat har kompetence til at repræsentere dette kreditinstitut i sager vedrørende afgørelser truffet af ECB eller til at anfægte denne institutions afgørelser.
- 70 Repræsentation ved domstolene i forbindelse med anfægtelsen af en inddragelse af tilladelse kan henhøre under den kompetente persons beføjelser, eftersom dette nødvendigvis vedrører bankens aktiver.
- 71 Endelig er det uden betydning, at appellants bestyrelse er adressat for den omtvistede afgørelse.
- 72 Dette betyder således ikke, at appellants bestyrelse efter udpegelsen af den kompetente person stadig havde beføjelse til at træffe afgørelse om at indgive et søgsmål for Unionens retsinstanser i appellants navn og havde kompetence til at meddele en advokat fuldmagt med henblik herpå.
- 73 Henset til samtlige ovenstående betragtninger afvises søgsmålet i første instans.

Sagsomkostninger

- 74 I henhold til artikel 184, stk. 2, i Domstolens procesreglement træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt appellen tages til følge, og Domstolen selv endeligt afgør sagen.
- 75 I henhold til samme reglements artikel 138, stk. 1, der i medfør af dets artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 76 Da Pilatus Bank har tabt sagen i det foreliggende tilfælde, og da ECB både for Retten og for Domstolen har nedlagt påstand om, at Pilatus Bank tilpligtes at betale sagsomkostningerne, bør sidstnævnte bære sine egne omkostninger og betale ECB's omkostninger i forbindelse med sagen for Retten og nærværende appelsag.

77 I henhold til procesreglementets artikel 140, stk. 1, der i medfør af samme reglements artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, bærer de medlemsstater og institutioner, som er indtrådt i sagen, deres egne omkostninger. Som følge heraf bærer Kommissionen, der var intervenient i første instans, sine egne omkostninger i forbindelse med såvel sagen i første instans som appelsagen.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Anden Afdeling):

- 1) Den Europæiske Unions Rets dom af 2. februar 2022, Pilatus Bank og Pilatus Holding mod ECB (T-27/19, EU:T:2022:46), ophæves.**
- 2) Søgsmålet anlagt i sag T-27/19 afvises.**
- 3) Pilatus Bank plc bærer sine egne omkostninger og betaler de omkostninger, der er afholdt af Den Europæiske Centralbank (ECB) i forbindelse med såvel sagen i første instans som appelsagen.**
- 4) Europa-Kommissionen bærer sine egne omkostninger i forbindelse med såvel sagen i første instans som appelsagen.**

Underskrifter